

Crònica llibres

“La veritable noia del tren”

Lluís Llorc

Barcelona

Entrant a la llibreria Calders, al passatge que també du el nom del gran narrador, en ple Hipstertown barceloní, et donava la benvinguda el *Ball de les gitanes*, una dansa tradicional que als neòfits ens sona a sardana, i que l'Anna Ballbona explica que es balla saltant. Així que saltem de paràgraf.

L'Anna Ballbona va presentar la seva primera novel·la, *Joyce i les gallines*, finalista del primer premi de novel·la en català que ha convocat Anagrama. Per això, l'autora estava acompanyada de l'editor Jordi Herralde i de la filòloga Mita Casacuberta, membre del jurat. Quan has assistit per gust o per força a unes quantes presentacions literàries aprens a identificar si els presentadors parlen amb tòpics que combinen com peces de puzzle perquè ni s'han llegit l'obra de què parlen, quan es limiten a complir amb unes lloances de manual i, també, quan són sincers i els elogis se'ls creuen i no sonen desmesurats. Herralde i Casacuberta haurien superat tres cops seguits la prova del polígraf.

Quan Herralde va obrir torn de parlaments, a la paret es podia veure projectada una fotografia clau en la gènesi de la novel·la:

Anna Ballbona lliura un exemplar signat davant la mirada atenta de Jordi Herralde ■ JUANMA RAMOS

Ballbona mostra a ‘Joyce i les gallines’ que “la gallina és perifèria, és ombra, és invisibilitat”

Ballbona, quan tenia uns sis anys, dalt d'un escenari escolar, disfressada de gallina, amb altres nens tan poc convençuts com ella del paper que els havia tocat.

Herralde va passar de considerar l'obra “una petita joia de la literatura universal” a esbrincar sorneguerament Ballbona perquè en la ficció enterra *L'ofici de viure*, de Pavese, i, finalment, va donar un titular: “La veritable noia del tren és l'Anna”, perquè fa començar l'acció a la seva prota-

gonista, la Dora, dalt del tren de rodalies. “Mostra un paisatge inèdit a la literatura catalana: Montcada-Bifurcació”, va afegir Casacuberta, abans de llegir el primer capítol. “És la gran novel·la del tren com a símbol, la gran novel·la sobre la perifèria”, va explicar la filòloga tot analitzant de cap a peus molts dels aspectes que Ballbona ha trenat en una obra estriada amb múltiples nivells de lectura “sense que aparegui cap transcendentalisme,

sempre des de la distància irònica que et manté el somriure encès durant tota la novel·la”.

Ballbona, que va mostrar unes galtes semaforiques, amb una gran adaptació cromàtica en tons vermells a mesura que les lloances quedaven esteses damunt la taula, va agrair el que tocava. I més. “Com ens ha passat a totes, jo també m'he enamorat de l'Herralde”. Aquí és ell qui va envermellar una mica. També va agrair la feina de l'editora, Isabel Obiols, “que ha fet créixer molt aquestes gallines”, i el suport incondicional del seu company, “l'Albert, que m'ha acompanyat en tot aquest viatge”.

Després, entre bromes i lectures de fragments –amb sobtats i contagiosos atacs de riure–, va definir que “la gallina és perifèria, és ombra, és invisibilitat”. D'aquí que la protagonista tingui “una revelació gallinàcia” que l'obligi a canviar. “La Dora del principi de la novel·la és diferent de la del final, i penso que l'Anna de quan vaig començar a escriure-la també és diferent de la d'ara”.

Entre tots tres van fer agafar moltes ganes de llegir l'obra i, si encara no hi havia prou estimul, “he dut mitja dotzena d'ous de cals pares, frescos i signats, per als primers sis compradors”, va reblar una autora que ha sortit de l'ou amb les idees clares i molts rovells.